

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ. 2545) กำหนดแนวการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ปัจจุบันสังคมและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิต ทำให้ความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสุขบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงและยั่งยืน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง บนพื้นฐานของ ความเป็นไทย การพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง ค้นพบความสามารถ ความถนัดของตนเอง เพื่อการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ เห็นคุณค่าในการประกอบสัมมาชีพ ให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย ศีลธรรม รู้จักบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ. 2546 : 1)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก และเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นอกจากนี้ยังเป็นหลักสูตร ที่เน้นการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน จึงกำหนดให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามแนวทางที่มุ่งเน้น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปฏิบัติจริง ในทุก ๆ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ ทุกระดับช่วงชั้น

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบด้วยรูปแบบกระบวนการวิธีการที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ การจากการปฏิบัติจริง สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งสร้างเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ซึ่งนำไปสู่การดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยที่ส่งเสริมให้เคารพในสิทธิเสรีภาพ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน ประพฤติตนอย่างมีคุณค่า สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ. 2546 : 2)

กิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยมุ่งเน้นปลูกฝังความเป็นระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรักสามัคคีอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม (กรมวิชาการ. 2546 : 7) คณะลูกเสือแห่งชาติได้แบ่งประเภทลูกเสือออกเป็น 4 ประเภท โดยยึดระดับอายุของเด็กเป็นเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรและกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยและธรรมชาติของเด็ก คือ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ โดยลูกเสือสามัญ มีอายุตั้งแต่ 8 – 15 ปี (กรมวิชาการ. 2546 : 60) ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือจะต้องดำเนินการตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ. 2546 : 65) โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย รู้จักการเสียสละ และรู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น โดยเน้นการฝึกทักษะที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้บริการต่อชุมชน เช่น รู้เข้าใจ สามารถเลือกงานอดิเรกที่ตนสนใจ ในการทำได้ โดยตระหนักถึงคุณค่าของเวลา รู้และเข้าใจในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น สามารถขอความช่วยเหลือในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุจากการถูกสัตว์มีพิษกัดต่อย ถูกแดดเผา ไฟลวก น้ำร้อนลวก และเป็นลมได้ (กรมวิชาการ. 2546 : 69)

ในการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรที่กำหนดให้ และมีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาการได้อย่างแจ่มแจ้งด้วยความรวดเร็ว และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครู ผู้สอนในการอธิบายหรือยกตัวอย่างให้ผู้เรียนมองเห็นภาพจนได้เป็นอย่างดีใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด (สุนทร คำวงศ์. 2543 : 1-2) นวัตกรรมทางการศึกษาจะ

ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียน มีความมั่นใจในการดำเนินการเรียนการสอน เพราะจะลดเวลาในการเตรียมการล่วงหน้าช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมมากขึ้น สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ดี และนอกจากนี้ยังสามารถช่วยแก้ปัญหาในกรณีที่ขาดแคลนครูได้อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 24)

เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ถือเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทโดยตรงกับระบบการศึกษา โดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สามารถนำเสนอและแสดงผลด้วยระบบสื่อต่าง ๆ ทั้งในด้านข้อมูล รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิโอและสามารถสร้างระบบการมีปฏิสัมพันธ์แบบโต้ตอบ ทำให้การเรียนรู้ยุคใหม่ประสบความสำเร็จด้วยดี (ชิน ภู่วรรณ. 2546 : 47-48) ในปัจจุบัน นักการศึกษาและนักวิจัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในบทบาทเป็นผู้สอนอย่างกว้างขวาง ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ถนอมพร เลาหจรัสแสง. 2540 : 2-3) พบว่า การเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์มีบทบาทเป็นผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบปกติ ที่ใช้ครูเป็นผู้สอน

บทเรียนคอมพิวเตอร์ เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรม หรือวิธีเรียนที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า มีทั้งระบบภาพ เสียง ตัวอักษร ที่เป็นสื่อประสม หรือ มัลติมีเดีย (Multimedia) สามารถมีปฏิสัมพันธ์หรือโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทันที สะดวกในการแก้ไขข้อผิดพลาดของการเรียนแต่ละครั้งและแต่ละปัญหา นอกจากนี้ยังสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนด้วยคอมพิวเตอร์ โดยผ่านทางระบบเครือข่าย ผลการเรียนสามารถบันทึกเก็บไว้และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์มาตรฐานได้อีก บทเรียนคอมพิวเตอร์ อาจหมายถึง สื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กัน ได้ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลที่ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที เป็นการช่วยเสริมแรงแก่ผู้เรียน ซึ่งบทเรียนจะมีตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งเสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียนด้วย (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2546 : 4)

กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีโรงเรียนทั้งหมด 20 โรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนนาปีปทุม โรงเรียนบ้านโสกยาง โรงเรียนบ้านโนนท่อน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 17 โรงเรียนชุมชนบ้านโพธิ์สองห้องวิทยา โรงเรียนบ้านจอกขวาง โรงเรียนบ้านห้วยจั่ว โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม โรงเรียนเมืองวาปีปทุม โรงเรียนบ้านหนองคูไชยหนองขามโรงเรียนบ้านโนนเขวาหนองแสง โรงเรียนบ้านหนอง

ตาไก่เตือกใต้วิทยา โรงเรียนบ้าน โลกสี่ทองกลาง โรงเรียนบ้าน โลกเปาะ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหุ้ม โรงเรียนบ้านนาเลา โรงเรียนบ้านหนองไฮ โรงเรียนบ้าน โลกใหญ่ โรงเรียนบ้านหนองคูม่วง และโรงเรียนบ้านกระยอมหนองเค็ม โดยแบ่งขนาดตามจำนวนนักเรียนซึ่งในกลุ่มมีโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมจำนวน 11 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 1028 คน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการจัดการศึกษาเพื่อเน้นพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้จัดกิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด โดยนักเรียนชายจะเรียนวิชาลูกเสือ ซึ่งกิจกรรมลูกเสือแบ่งเป็น 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) หลักสูตรลูกเสือสำรอง ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) หลักสูตรลูกเสือสามัญ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง (แผนพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการกลุ่มที่ 1. 2551 : 4) เนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีจำนวนลูกเสือในแต่ละชั้นน้อย เพื่อความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมเปิดประชุมกอง จึงบูรณาการจัดระบบหมู่เป็นช่วงชั้น และแยกกันเรียนเนื้อหาของแต่ละชั้น เป็นต้น

โรงเรียนบ้านกระยอมหนองเค็ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สอนนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ปัจจุบันมีนักเรียนจำนวน 123 คน มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 10 คน มีจุดมุ่งหมายคือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้รับโอกาสและประสบการณ์การเรียนรู้ เกิดทักษะพื้นฐาน เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขทุกคน ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมลูกเสือเป็น 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) หลักสูตรลูกเสือสำรอง ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6) สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง (โรงเรียนบ้านกระยอมหนองเค็ม. 2551 : 4)

ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนวิชาลูกเสือ ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านกระยอมหนองเค็ม ได้สำรวจข้อมูลของผู้เรียนจากบันทึกผลการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ที่ผ่านมาทั้งจากการประเมินด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ และจากการประเมินตามสภาพจริงจากแผนการจัดการเรียนรู้ (ธนุชัย ดาหาญ. 2550 : 60) พบว่า นักเรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ ทั้งนี้เป็นผลจากการขาดสื่อเพื่อ

ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนขาดองค์ความรู้ในเนื้อหาที่เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง การปฐมพยาบาล เนื่องจากขาดวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับมีระยะเวลา ในการจัดการเรียนการสอนเพียงสัปดาห์ละ 1 คาบ จึงเป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ จากปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าจำเป็นต้องมีสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะสื่อที่สามารถสร้างภาพให้ผู้เรียนได้เห็น เช่น ภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์ เป็นต้น ซึ่งสื่อที่ จะช่วยนำเสนอนี้ จะต้องเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ก็จะทำให้ ผู้เรียนได้มีสื่อที่มีประสิทธิภาพ สามารถทบทวนการเรียนได้ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

จากสภาพปัญหาที่ผู้วิจัยพบในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือ) ของโรงเรียนบ้านกระยอมหนองเดิ่น และความสำคัญของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยจึงได้ พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ประกอบด้วยภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว เพื่อใช้ ประกอบการจัดการเรียนรู้ เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ของนักเรียน โรงเรียนบ้านกระยอม หนองเดิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยบทเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนานี้ นอกจากจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้แล้ว นักเรียนสามารถนำไป ศึกษาด้วยตนเองได้ โดยผู้วิจัยคาดหวังว่าการจัดการเรียนรู้โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนซึ่ง เป็นบทเรียนแบบมัลติมีเดีย มีทั้งภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และประกอบด้วยเนื้อหาที่ สมบูรณ์ครบถ้วน ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ จะสร้างความพึงพอใจให้ผู้เรียน มีความสุขกับการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ให้มี ประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อประเมินคุณภาพบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนหลัง ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพอใจของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่ พัฒนาขึ้น

6. เพื่อศึกษาความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 1 อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง จำนวน 11 โรงเรียน รวมทั้งหมด 274 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านกระยอมหนองเคี่ยน กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 1 อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 24 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ถึงวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2552 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 5 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมระยะเวลาการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน

3. กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัย

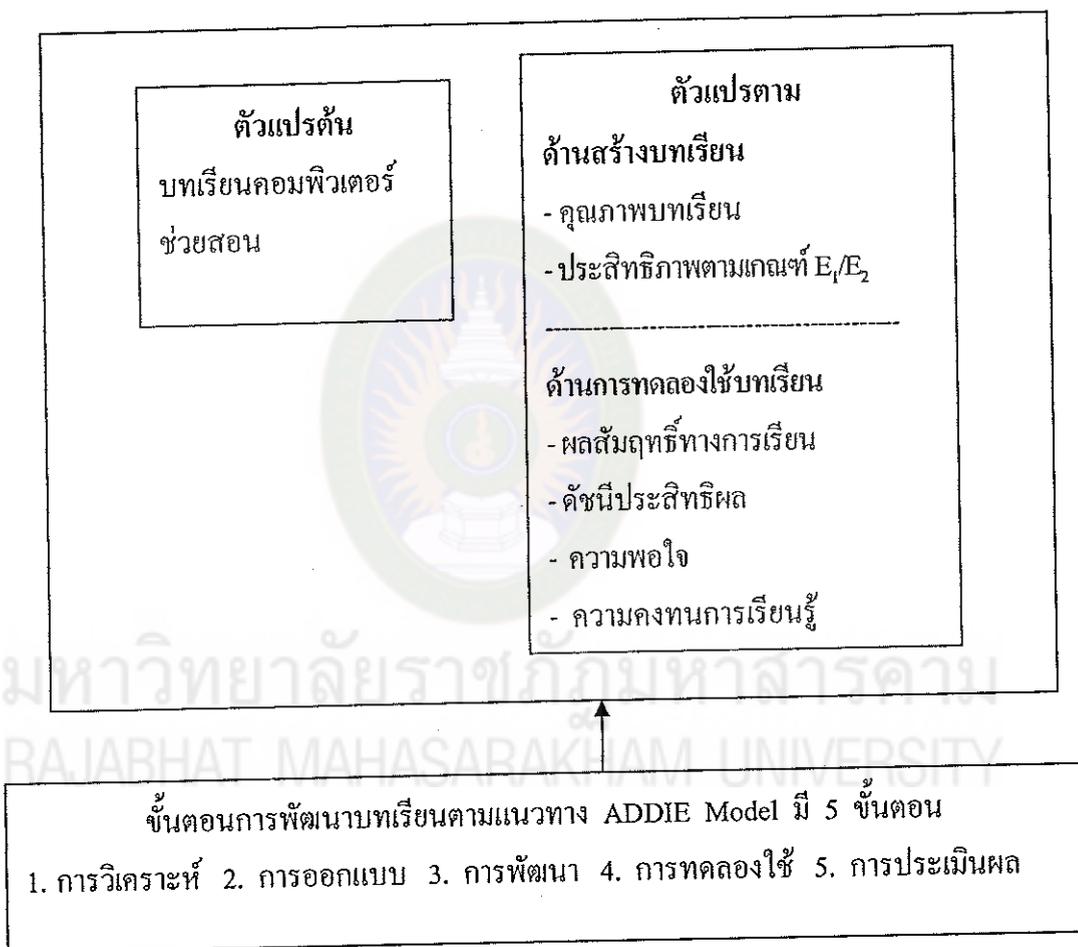
เนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหาวิชากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง ดังนี้

- 3.1 ความหมายของการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 3.2 หน้าที่ของผู้ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 3.3 หลักในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 3.4 คุณสมบัติผู้ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

3.5 อุปกรณ์ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่จะศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภูมิที่ 1 ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแนวทาง ADDIE Model 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวิเคราะห์ ขั้นตอนการออกแบบ ขั้นตอนการพัฒนา ขั้นตอนการทดลองใช้ และขั้นตอนการประเมินผล โดยการวิจัยได้ศึกษา ตัวแปรต้น คือ การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และตัวแปรตามที่ศึกษาจัดแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านการสร้างบทเรียน ได้แก่ คุณภาพบทเรียนที่พัฒนาขึ้น และประสิทธิภาพของ
บทเรียนตามเกณฑ์ E_1/E_2

ด้านการทดลองใช้บทเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำนึงประสิทธิผล
ความพอใจ และความคงทนการเรียนรู้ของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การนำเสนอเนื้อหาที่ประกอบด้วยภาพ
เสียง และ ภาพเคลื่อนไหว เรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ผ่านคอมพิวเตอร์ ประกอบไปด้วย
เนื้อหา 5 เรื่อง ดังนี้

- 1.1 ความหมายของการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 1.2 หน้าที่ของผู้ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 1.3 หลักในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 1.4 คุณสมบัติผู้ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 1.5 อุปกรณ์ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

2. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนน
จากการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
เรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 โดยงานวิจัยนี้ได้ใช้เกณฑ์
80/80 โดยที่

- 2.1 E_1 หมายถึง คะแนนรวมจากการทดสอบระหว่างเรียน
- 2.2 E_2 หมายถึง คะแนนของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

ครบทุกเนื้อหา

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินผู้เรียนหลังจาก
ศึกษาจากบทเรียนจบ โดยพิจารณาจากคะแนนได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนหลังเรียน

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบก่อนเรียนและ
แบบทดสอบหลังเรียน ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจุดประสงค์การเรียนรู้ และผ่านการหาคุณภาพแล้ว
เพื่อใช้วัดความรู้ความสามารถของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 20 ข้อ

5. ความพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียน

การสอนด้วยบทเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบประเมินความพอใจทางการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

5. ความคงทนการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถของผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมา หลังจากเวลาผ่านไปช่วงระยะเวลา 7 วัน และ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่สอบหลังเรียน (post-test)

6. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ที่พัฒนาขึ้น

7. คุณภาพของบทเรียน หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่พัฒนาขึ้นโดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยทั้งรายข้อและรายรวมได้ไม่ต่ำกว่า 3.50 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1.00

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น มีความรู้ มีความเข้าใจ ในสาระที่เรียน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับครูคนอื่น ๆ ในการจัดทำนวัตกรรมและพัฒนาการเรียนการสอน ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกลุ่มสาระอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น